

Dechové cvičení

Hlasové cvičení

Píseň

Pohyb, tanec

Hudební nauka

Opakování

Poslech

Hudební výchova 5. ročník

33. PREZENTACE

- **Soutěž ve skupinách**
- **Hymna České republiky**
- **František Škroup a Josef Kajetán Tyl**
- **Píseň "Voda, voděnka" ve 4/4 taktu**
- **Taktování ve 4/4 taktu**

Hlasové desatero

- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probud’.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky odpočinout.

Dechové cvičení (2-3 min.)

Děti se rovně posadí, jednu ruku si položí na hrud', druhou na břicho. Před začátkem cviku výdech. Cvičení rozdělíme na tři doby: **první doba předklon**, **druhá doba – výdrž**, **třetí doba – vzpřím**. Při předklonu vdechujeme, na druhou dobu zadržíme dech, na třetí dobu vypouštíme- zároveň s prováděním pohybu. Vdech musí být mimovolný, nesmí to být schválně nabírání vzduchu. Zadržení je zatím okamžik klidu, vzduch, který při předklonu vnikl do plic, naplňuje zdánlivě břicho – to zjistí ruka na břicho položená. Ruka na hrudi zjišťuje, že dech vůbec nenaplňuje horní část hrudi, ale umísťuje se dole. Výdech začíná současně s pohybem vzpřímení a trvá tak dlouho jako tento pohyb. Každou ze tří etap cviku rozdělíme na tři doby. Tím dostaneme klidný, pozvolný postup cviku, chvíle zadržení je zdůrazněna. Vdechujeme nosem a pootevřenými ústy zároveň.

Jazykolam:

KMOTŘE PETŘE, NEPŘEPEPŘI TOHO VEPŘE.

a) Přečti jazykolam.

b) Budeme zrychlovat tak, abychom na jeden nádech řekli větu vícekrát – samozřejmě srozumitelně.

odkaz

Hlasové cvičení

- **Nácvik hlavového tónu – představíme si, že jsme kukačky a zakukáme si – zakukáme na tónech c²-a¹;**

- **Při kukání otvíráme ústa (vysoce vyklenuté měkké patro a oválné napětí rtů), dbáme na to, aby děti nekřičely. Několikrát zakukáme.**
- **Několikrát zahoukáme jako vlak (opět c²-a¹).**

Píseň (7-10 min.)

Realizujeme formou soutěže dvou družstev – učitel zpívá (hraje) začátek písničky.

Které družstvo píseň dříve určí, získává bod.

Píseň si společně zazpíváme. 🎵 🎵

Soutěž ve skupinách - 3 skupiny dětí soutěží mezi sebou. Každá skupina musí zodpovědět správně 3 otázky, které určí učitel. Za každou správnou odpověď získává skupina smajlíka, je jim přidělen ke správně zodpovězené otázce. Vyhrává družstvo s největším počtem smajlíků (nejvíce 3). Každý obrázek musí pojmenovat a přesně popsat. (2 vrstvy: v obláčku otázka, pod ním odpověď)

1. skupina:

Jak se tato posuvka jmenuje? Co znamená?

Jak se tato posuvka jmenuje? Co znamená?

Jak se jmenuje nota ?

2. skupina:

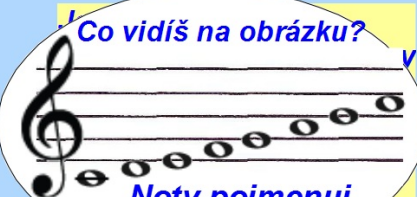

♭ Jak se jmenuje? Kde se zejména píše? K čemu slouží?

Co to je? Řekni počet linek a počet mezer. K čemu slouží?

Co vidíš na obrázku?

Noty pojmenuj hudební abecedou.

3. skupina:

Jak se jmenuje? Kde se zejména píše? K čemu slouží?

Jak se jmenuje cizím slovem? Co znamená?

Jak se jmenuje nota ?

Ráj domova

Přečti báseň o domově, pak slova naší hymny.

Jen si, děti, všimněte,
co je krásy na světě!

Jen se, děti, rozhlédněte,
co tu kolem kvítí kvete!

Kolik je tu zvířátek,
kolik ptáků, ptáčátek!

Kolik je tu dobrých lidí,
co si radost nezávidí!

Jen si, děti, všimněte,
co je krásy na světě!

(Jan Čarek)

Kde domov můj

Hymna České republiky

*Hudba: Fr. Škroup
Text: J. K. Tyl*

Mírně

1. Kde do-mov můj, kde do-mov můj? Vo-da hu-čí po lu-
či-nách, bo-ry šu-mí po ska-li-nách, v sa-dě skví-se ja-ra
květ, zemský ráj to na po-hled; a to je ta krá-sná
ze-mě, ze-mě če-ská, domov můj, ze-mě če-ská, domov můj!

2. Kde domov můj, kde domov můj?

V kraji znáš-li bohumilém
duše útlé v těle čilém,
mysl jasnou, vznik a zdar,

a tu sílu vzdoru zmar!
To je Čechů slavné plémě,
mezi Čechy domov můj,
mezi Čechy domov můj.

Národní hymna patří ke skladbám ke slavnostním příležitostem. (Hymna - z řeckého slova hymnus = oslavná báseň na bohy, v nové podobě - slavnostní laděná píseň). Českou státní hymnou je píseň **Františka Škroupa (hudba) a Josefa Kajetána Tyla (slova) Kde domov můj**. Původně byla tato píseň hudebním číslem Tylovy a Škroupovy lidové frašky (divadelní hry) *Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka* (premiéra = 1. představení - 21. 12. 1834 v pražském Stavovském divadle).

Píseň, kterou zpívá slepý houslista, se rozšířila tak, že byla zařazována do zpěvníků, zpívala se při slavnostních příležitostech, touto písní byly vítány české delegace a významné osobnosti, začala se uplatňovat při společenských, kulturních a sportovních akcích s účastí Čechů.

Po vzniku Československa (1918) se píseň *Kde domov můj* stala spolu se slovenskou písní *Nad Tatrou sa blýska* státní hymnou. Jako součást československé státní hymny se hrála a zpívala pouze první sloka písně. Po rozpadu československé federace (1993) je první sloka písně *Kde domov můj* hymnou České republiky.

Píseň ze hry *Fidlovačka*
([odkaz](#))

1918 - 1993 Československá hymna ([odkaz](#))

1993 - Česká hymna ([odkaz](#))

Tvůrci naší hymny Kde domov můj

**František Škroup -
životopis (odkaz)**

**Stavovské divadlo -
historie (odkaz)**

**Josef Kajetán Tyl
(1808 -1856) -
životopis (odkaz)**

**Rotterdam - 2. největší město
Nizozemska (Holandska)**

František Škroup (1801 - 1862)

Pocházel z učitelské hudební rodiny. Studoval Gymnázium v Hradci Králové, pak práva v Praze, která nedokončil. Rozhodl se věnovat hudbě. Byl i kapelníkem tehdy německého Stavovského divadla. Zaváděl představení v českém jazyce, v roce 1857 byl z divadla propuštěn. Odchází do Rotterdamu, kde působí až do smrti jako kapelník tamější opery. Napsal operu Dráteník, složil hudbu k lidové frašce J. K. Tyla Fidlovačka.

Kde domov můj

Hymna České republiky

Hudba: Fr. Škroup

Text: J. K. Tyl

Mírně

1. Kde do-mov můj, kde do-mov můj? Vo-da hu-čí po lu-
čí-nách, bo-ry šu-mí po ska-li-nách, v sa-dě skví-se ja-ra
květ, zemský ráj to na po-hled; a to je ta krá-sná
ze-mě, ze-mě če-ská, domov můj, ze-mě če-ská, domov můj!

Úkoly

1. Všimni si, v jakém taktu je napsaná naše státní hymna.
2. Vytleskej první řádek notové osnovy - 4 takty ve 4/4 taktu.
3. Zapiš do svého notového sešitu 4 takty rytmického cvičení ve 4/4 taktu.
4. Noty pojmenuj..

Řešení

1. Všimni si, v jakém taktu je napsaná naše státní hymna. $C = \frac{4}{4}$
2. Vytleskej první řádek notové osnovy - 4 takty ve 4/4 taktu. Počítej do čtyř.
3. Zapiš do svého notového sešitu 4 takty rytmického cvičení ve 4/4 taktu.
4. Noty pojmenuj..

Připomeň si pohádku "S čerty nejsou žerty"

Píseň Voda, voděnka (odkaz)

Sestřih nejlepších scén z pohádky

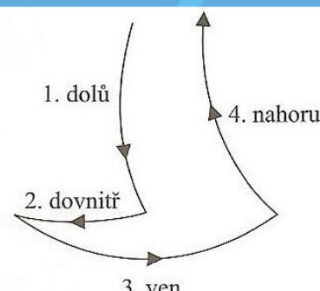
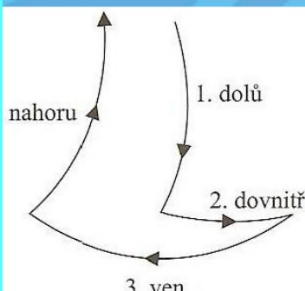
1. Voda, voděnka
hladí oblázky.
Takové je pohlazení,
takové je pohlazení
od lásky.
Takové je pohlazení,
takové je pohlazení
od lásky.

2. Kdo se té vody jednou
napije,
ten své srdce neuhlídá,
ten své srdce neuhlídá,
ztratí je.
Ten své srdce neuhlídá,
ten své srdce neuhlídá,
ztratí je.

3. Když se dvě srdce
šťastně potkají,
na voděnce chladné ledy,
na voděnce chladné ledy
pukají.
Na voděnce chladné ledy,
na voděnce chladné ledy
pukají.

4. Já jsem tvá milá,
ty jsi můj milý,
co bychom se o samotě,
co bychom se o samotě
trápili.
Co bychom se o samotě,
co bychom se o samotě
trápili.

TAKTOVÁNÍ

**Pokus se
taktovat
píseň ve 4/4
taktu.
Nacvičíme
nejprve
pomalu bez
hudby. Pak s
hudbou a
zpěvem.**

ZAPIŠ do sešitu a pamatuj!

Národní hymna patří ke skladbám ke slavnostním příležitostem.

Českou státní hymnou je píseň **Františka Škroupa** (hudba) a **Josefa Kajetána Tyla** (slova) Kde domov můj. Pochází z Tylovy a Škroupovy lidové frašky *Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka*.

Po vzniku Československa (1918) se první sloka písně Kde domov můj stala spolu se slovenskou písní Nad Tatrou sa blýska státní hymnou. Po rozpadu československé federace (1993) je první sloka písně Kde domov můj hymnou České republiky.

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 5 – učebnice pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 5 pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 5. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
- Program ActivInspire - Studio - knihovna prostředků
- *Internetové stránky - odkazy:*
http://cs.wikipedia.org/wiki/Prase_dom%C3%A1c%C3%AD
http://www.youtube.com/watch?v=_HVo73XRc3A&feature=results_video&playnext=1&list=PLCD65DA0B6FCA90E0
<http://www.youtube.com/watch?v=7mrFvv-M0Lw>
<http://www.youtube.com/watch?v=vCbRsGMb1fs>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_%C5%A0kroup
http://cs.wikipedia.org/wiki/Stavovsk%C3%A9_divadlo
http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Kajet%C3%A1n_Tyl
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Rotterdam>
<http://www.youtube.com/watch?v=DPEeyQH6A54>
<http://www.youtube.com/watch?v=5avzH0TTEkA>

